

Dnevni avaz: Intervju sa visokim predstavnikom Valentinom Inzkom

Razgovarao: Amil Dučić

Dnevni avaz: Narodna skupština RS je usvojila odluku o referendumu? OHR je reagirao ukazavši na to da se radi o kršenju Dejtonskog sporazuma. Reagirale su i druge međunarodne organizacije i ambasade. Ipak, javnost je uznemirena. Hoće li OHR reagirati konkretnim mjerama budući da je precizirano kada će ova odluka biti implementirana? šta je sa instrumentima kojima se raspolaže, odnosno bonskim ovlastima?

Valentin Inzko: Nema nikakve sumnje da je Narodna skupština RS usvojila odluku koja prevazilazi njene nadležnosti, iako ju je međunarodna zajednica jasno upozorila da to ne radi. Glasanje protiv ključnih dijelova Općeg okvirnog sporazuma za mir je, blago rečeno, neodgovorno, i ne može donijeti ništa dobro – upravo obrnuto, može samo odvesti RS u dublju izolaciju, a cijelu zemlju u još dublju krizu, a to nikome nije potrebno. Ne može pola države glasati o cijeloj državi.

OHR zadržava instrumente potrebne za očuvanje Općeg okvirnog sporazuma za mir. I ambasadori zemalja članica Upravnog odbora PIC-a bili su jasni po tom pitanju. Budite uvjereni da smo u potpunosti svjesni ozbiljnosti ove situacije.

Dnevni avaz: Smatrate li da je ovaj čin dodatno destabilizirao situaciju u BiH, a uslijedio je nakon napada na premijera Srbije u Potočarima?

Valentin Inzko: To su potpuno odvojena pitanja i treba ih odvojeno razmatrati.

što se tiče napada na premijera Vučića, a ja još jednom koristim priliku da najoštrije osudim taj napad, očekujem od bh. institucija da budu proaktivne u pronalaženju i krivičnom gonjenju počinitelja.

Dnevni avaz: A referendum? Svi su osudili taj čin, ali niko još ništa ne poduzima...

Valentin Inzko: što se tiče referenduma, mislim da je zanimljivo da su SNSD i njegovi partneri odlučili da se još jednom okome na nadležnosti državnih institucija koje se bave korupcijom. Tačno je da su običnim ljudima najpotrebnije reforme čiji je cilj da se poboljša socijalno-ekonomska situacija. Ali, pored toga, potrebno je i da se podrže svi pravosudni organi, koji moraju biti na čelu borbe protiv korupcije, a to podrazumijeva i državni sud i tužilaštvo. Jasno je da je pravi put jačanje, a ne slabljenje svih institucija koje učestvuju u borbi protiv korupcije, uključujući i one na državnom nivou. To je ono što ljudi žele, bez obzira na to gdje u Bosni i Hercegovini žive. Jednostavno govoreći, građani žele da korumpirani službenici i političari završe u zatvoru.

Skretanje pažnje referendumom ima samo jednu svrhu, a to je da pokaže beskrajnu sposobnost vladajuće elite da rade sve za sebe, a ništa za građane. Nadam se da su građani to prozreli.

Dnevni avaz: Da li međunarodna zajednica previše tolerira antidejtonske postupke koje dolaze iz RS, konkretno od Dodika i koče evropski put BiH?

Valentin Inzko: Tokom godina, pristup međunarodne zajednice u BiH se mijenjao. Naše je čvrsto uvjerenje da lideri ove zemlje moraju raditi svoj posao. Neki bi rekli da je to bila preuranjena odluka međunarodne zajednice. Mogli bi, između ostalog, upotrijebiti i ovo najnovije osporavanje Daytonskog sporazuma u prilog toj tvrdnji. Ja, s druge strane, smatram da međunarodna zajednica ne može vječno raditi ono za šta su izabrani zvaničnici sami rekli da je njihov posao.

Dnevni avaz: šta mislite kakva će biti sudbina Strukturalnog dijaloga o pravosuđu koji je 2011. upravo uspostavljen zbog istih nastojanja Milorada Dodika?

Valentin Inzko: Unutar domaćeg sistema postoje zakonske mogućnosti da se poboljša efikasnost pravosuđa na svim nivoima. To je pravi način da se rješavaju takva pitanja. Pravosuđe na državnom nivou je regulirano na državnom nivou i na tom nivou bi se trebala praviti poboljšanja.

Dnevni avaz: Kako komentirate političku krizu u FBiH, koja je također svojevrsna kočnica evropskog puta BiH?

Valentin Inzko: Još jednom su stranački interesi važniji nego rješavanje problema sa kojima se građani suočavaju. Čini se da su političari odlučili da ignoriraju ono što su im građani poručili, između ostalog, i tokom protesta iz februara 2014. Mislim da je stav međunarodne zajednice jasan - počnite ostvarivati konkretne rezultate na koje ste se obavezali u vezi sa pismeno preuzetim obavezama i reformskom agendom.